

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v hlavním líčení konaném dne 25. 7. 2018 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Martina Kantora a přísedících Evy Dvořákové a Mgr. Milana Sladkého

takto:

Obžalovaný

M■■■■ P■■■■,

nar. ■■■■■ ve ■■■■■, trvale hlášen k pobytu na adrese ■■■■■, okres ■■■■■, občan České republiky, toho času ve vazbě v této trestní věci ve ■■■■■,

uznává se vinným, že

dne 19. 8. 2017 kolem 23.30 hodin v prostoru stanového tábořiště v lesním porostu nacházejícím se pod spodním vjezdem do Fakultní nemocnice Plzeň-Lochotín, poblíž ulice Na Roudné v Plzni, okres týž, po předchozí slovní rozeprě s poškozeným M■■■■ S■■■■, nar. ■■■■■, s nímž obýval uvedené tábořiště, na jmenovaného poškozeného se záměrem jej usmrtit zaútočil jednak mačetou s masivní čepelí o délce 43,5 cm, kterou jej intenzitou středního a velkého stupně mnohokrát sekl do oblasti hlavy, krku a horních končetin, jednak dvěma zašpičatělými kuchyňskými noži s čepelemi o délce 9,5 cm a 13 cm, kterými jej silou střední intenzity čtyřikrát bodl do přední i zadní části hrudníku a levého ramene, čímž vším mu způsobil

- v oblasti hlavy tři sečné rány v pravé části obličeje, tři sečné rány v pravé části záhlaví nepronikající do dutiny lební, lamelovité seseknutí zevní strany klenby lebeční, seseknutí části

retní červeně dolního rtu, krevní výron ve svalovině jazyka, tržné rány s krevními výrony na slizniční ploše dolního rtu a otok mozku se zakrvácením mezi měkkými plenami levé polokoule,
- v oblasti krku dvě sečné rány pronikající do hrtanu, průdušnice a jícnu, rozseknutí skeletu pravé strany hrtanu (v úrovni chrupavky štítné) s přeseknutím nervově-cévního svazku v místě společné krkavice a hrdelní žíly na pravé straně, odseknutí záklopky hrtanové a proseknutí stěny průdušnice i stěny jícnu,
- v oblasti horních končetin pět sečných ran na horní ploše pravého ramene, pět sečných ran na zevní ploše pravé paže, čtyři sečné rány na malíkové hraně pravého předloktí, jednu sečnou ránu na zevní straně pravého zápěstí, dvě sečné rány na hřbetní straně pravé ruky, sečnou a bodnou ránu levého ramene a tři sečné rány levé ruky s jejím rozseknutím,
- v oblasti hrudníku tři bodné rány, z toho dvě o hloubce 1,5 cm na jeho přední straně a jednu o hloubce 2,5 cm na zadní straně, které nepronikaly do dutiny pohrudniční,
- dále u poškozeného došlo v oblasti krku a hrudníku k vylití velkého množství krve do dýchacích cest a masivnímu vdechnutí krve do plic s akutní rozedmou plic,
v důsledku popsaného útoku, který trval několik minut a u poškozeného vyvolával velkou fyzickou bolest a značně intenzivní strach s vědomím bezprostředního ohrožení života, poškozený přímo na místě po několika minutách zemřel, když bezprostřední příčinou jeho smrti byl traumatický šok s vykrvácením při přeseknutí stěny velkých krčních cév (tepny a žíly) vpravo,

tedy

jiného úmyslně usmrtil a takový čin spáchal zvlášť surovým způsobem,

čímž spáchal

zločin vraždy podle § 140 odst. 1, odst. 3 písm. i) trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 140 odst. 3 trestního zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání **17 (sedmnácti) roků.**

Podle § 56 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku se pro výkon uvedeného trestu odnětí svobody zařazuje do **věznice se zvýšenou ostrahou.**

Odůvodnění:

1. Státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni podala dne 2. 5. 2018 u zdejšího soudu obžalobu na M■■■■ P■■■■ pro zločin vraždy podle § 140 odst. 1, odst. 3 písm. i) trestního zákoníku, a to v zásadě – s dílčími a pro věc nepodstatnými odchylkami - na takovém skutkovém základě, jaký je uveden ve skutkové větě výroku o vině tohoto rozsudku.
2. Soud v průběhu hlavního líčení provedl veškeré důkazy, které podle jeho názoru reálně mohly přispět k objasnění věci. Na jejich základě vzal za prokázaný následující skutkový stav.
3. Obžalovaný M■■■■ P■■■■ do svého zadržení a vzetí do vazby v projednávané věci žil jako bezdomovec, rovněž poškozený M■■■■ S■■■■ byl až do své smrti osobou bez domova. Oba žili v tábořišti sestávajícím z několika stanů, které bylo umístěno v lesním porostu nacházejícím se pod spodním vjezdem do Fakultní nemocnice Plzeň-Lohotín, poblíž ulice Na Roudné v Plzni, nikdo další toto tábořiště v dané době neobýval. Mezi obžalovaným a poškozeným příležitostně docházelo z různých důvodů k rozepřím a neshodám, až do večerních hodin dne 19. 8. 2017 však

mezi nimi neproběhl vážnější fyzický incident. Poškozený z důvodu uvedených rozepří uvažoval o tom, že opustí zmíněné tábořiště. V daném období poměrně často navštěvoval D██████ Ch██████, jenž jako bezdomovec žil na jiném místě v Plzni. Vzájemně si celkem rozuměli, proto se dohodli, že dne 20. 8. 2017 si poškozený přemístí své věci ze stávajícího tábořiště (které obýval s obžalovaným) k D██████ Ch██████ a bude u něj žít. O uvedeném záměru poškozený informoval obžalovaného.

4. Dne 19. 8. 2017 se obžalovaný i poškozený každý zvlášť pohybovali po Plzni, průběžně také konzumovali alkohol. Opět se setkali až ve večerních hodinách ve výše uvedeném tábořišti, obžalovaný v této době vedle již zmíněného alkoholu požil také čtyři až šest tablet léku Rivotril. Někdy v této době mezi nimi došlo ke slovnímu konfliktu, jehož příčinu a průběh se nepodařilo přesně zjistit, je ale možné a pravděpodobné, že nějak souvisel s výše zmíněným záměrem poškozeného opustit společné tábořiště s obžalovaným a přestěhovat se k D██████ Ch██████. Kolem 23.30 hodin pak obžalovaný za použití mačety a dvou kuchyňských nožů, které jsou specifikovány ve výrokové části rozsudku a které tvořily součást vybavení tábořiště, fyzicky zaútočil na poškozeného, jenž se nacházel v jednom ze stanů. Se záměrem poškozeného usmrtit jej mačetou mnohokrát sekl intenzitou středního a velkého stupně do obličeje, dalších částí hlavy, krku a obou horních končetin, nožem jej intenzitou středního stupně bodl třikrát do oblasti hrudníku (z toho dvakrát do jeho přední části a jedenkrát do zadní části) a jednou do pravého ramene. Právě popsáním útokem, který trval několik minut a u poškozeného vyvolával velkou fyzickou bolest a značně intenzivní strach s vědomím bezprostředního ohrožení života, poškozenému způsobil celkem 29 sečných ran, 4 bodné rány i další poranění specifikovaná ve skutkové větě výroku o vině tohoto rozsudku. Nejzávažnějšími z nich byly sečné rány pravé strany krku, které mimo jiné vedly k přeseknutí velkých krčních cév, v důsledku čehož u poškozeného došlo po několika minutách ke smrti způsobené traumatickým šokem s vykrvácením.
5. Krátce po shora popsaném jednání se obžalovaný chůzí vypravil z tábořiště na Městské ředitelství policie Plzeň sídlící na adrese Klatovská 45, Plzeň, kam dorazil kolem 01.00 hodin dne 20. 8. 2017. Zde přítomnému ████████ I██████ S██████ oznámil, že usmrtil poškozeného. Jmenovaný proto přivolal hlídku Policie ČR, Obvodní oddělení Plzeň -Bory, která s obžalovaným na základě jeho instrukcí odjela na místo činu, kde skutečně našla usmrčeného poškozeného. Proto přímo na místě v 01.20 hodin obžalovaného zadržela.
6. Předmětného vražedného útoku se obžalovaný dopustil ve stavu přičetném. Třebaže trpí a i v době činu trpěl dissociální poruchou osobnosti i lehkou mentální retardací a v rozhodné době se nacházel ve stavu středně těžké kombinované opilosti způsobené požitím alkoholu a léku Rivotril, měl plně zachovány schopnosti rozpoznat protiprávnost svého počínání, jeho schopnosti ovládnout své jednání byly nepodstatně sníženy, a to vlivem zmíněné akutní kombinované intoxikace alkoholem a léky.
7. Uvedená skutková zjištění soud učinil ze svědeckých výpovědí I██████ S██████, B██████ M██████, M██████ D██████, D██████ Ch██████, J██████ P██████ a K██████ Ch██████, úředního záznamu o vysvětlení podaném P██████ S██████, protokolu o ohledání místa činu s fotodokumentací, protokolu o zadržení, výsledků orientační dechové zkoušky, protokolu o vydání věci, odborných vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví biologie, odvětví mechanoskopie a odvětví analýza dat a zkoumání nosičů dat, posudku znaleckého pracoviště z oboru kriminalistika, odvětví genetika, znaleckých posudků z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, odvětví soudní lékařství, a odvětví psychiatrie a klinická psychologie, a z výpovědi obžalovaného M██████ P██████.

8. Soud nejprve vysvětlí, na základě jakých důkazů má za prokázané, že se stíhaný skutek stal za takových okolností, takovým způsobem a s takovým následkem, jak je popsáno ve výrokové části rozsudku.
9. Jak dokládají protokol o ohledání místa činu s fotodokumentací (č. l. 129-153), dne 20. 8. 2017 kolem 02.30 hodin se v jednom ze stanů v prostoru tábořiště specifikovaného ve výroku rozsudku nacházelo zakrvavené tělo zemřelého poškozeného M■■■■ S■■■■, vnitřní prostory stanu byly znečištěny tekutinou hnědočervené barvy (stříkance této tekutiny byly zajištěny jako biologické stopy č. 11 až 13), horní část stanu byla na několika místech prořízlá (vnitřní část stanu policejní orgány zajistily jako věcnou a biologickou stopu č. 18). Poblíž uvedeného stanu byla v zemi zabodnutá mačeta s masivní čepelí (zajištěna jako věcná stopa č. 5), která byla znečištěna zaschlou tekutinou hnědočervené barvy, před stanem pak ležely dva kuchyňské nože, z toho jeden se žlutou rukojetí a druhý červené barvy se zlomenou čepelí, také na těchto dvou nožích byly patrné stopy po zaschlé tekutině hnědočervené barvy (tyto nože byly zajištěny coby věcné stopy č. 7, 9 a 10). Dalším předmětem, který policejní orgány zajistily na místě jako věcnou stopu (číslo 3), byl látkový povlak na peřinu s prostříženými otvory, který se nacházel nedaleko výše zmíněné mačety a na němž byly četné skvrny hnědočervené barvy.
10. Následně byly při pitvě zajištěny i oděvní součásti poškozeného M■■■■ S■■■■, které měl na sobě při nálezu jeho těla, konkrétně trenýrky, kalhoty, triko a mikina, jak vyplývá z fotodokumentace o této pitvě a souvisejícího znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství (č. l. 230-267).
11. Takto zajištěné biologické stopy a věcné důkazy byly podrobeny odbornému zkoumání, jehož výsledky jsou zachyceny v první řadě v odborném vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví biologie (č. l. 165- 171), a posudku znaleckého pracoviště z oboru kriminalistika, odvětví genetika (č. l. 217-221). Z jejich obsahu se podává, že na látkovém povlaku na peřinu s prostříženými otvory (věcná stopa č. 3), mačeti (věcná stopa č. 5), obou nožích (věcné stopy č. 7, 9 a 10) i části stanu (věcná a biologická stopa č. 18), jakož i na všech zajištěných oděvních částech poškozeného (trenýrky, kalhoty, triko a mikina) se nacházela lidská krev. Ve stěru z krevních stop na látkovém povlaku na peřinu s prostříženými otvory, mačeti i obou nožích (vždy šlo o stěr z rukojetí i čepelí) by nalezen DNA profil odpovídající DNA profilu poškozeného, DNA profil poškozeného pak obsahovaly i biologické stopy zajištěné na místě činu pod čísly 11 až 13 (šlo o stříkance hnědočervené tekutiny uvnitř stanu, kde bylo nalezeno tělo zemřelého poškozeného). Ve věci bylo zpracováno rovněž odborné vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví mechanoskopie (č. l. 176-182), podle něhož porušení tkaniny u zajištěné části stanu (stopa č. 18) mají charakter bodno-řezno-tržných, řezno-tržných a řezných poškození a jsou dobře vysvětlitelná i zajištěnou mačetou (věcná stopa č. 5). U mikiny a trika, které měl poškozený na sobě, jsou zřejmé bodnořezná i řezná poškození, která mohla být vytvořena nástrojem typu kuchyňského nože se zašpičatělou čepelí, případně i mačety. Odborná vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví biologie a odvětví mechanoskopie, taktéž prokazují, jaká byla délka čepele u zajištěné mačety (43,5 cm) i obou kuchyňských nožů (9,5 cm a 13 cm).
12. Již na základě dosud rozebraných důkazů není pochyb, že na místě specifikovaném ve skutkové větě výroku o vině tohoto rozsudku došlo za použití tam uvedených zbraní (mačety a dvou kuchyňských nožů) k fyzickému útoku na poškozeného M■■■■ S■■■■, na témže místě byl jmenovaný poškozený taktéž nalezen mrtvý.
13. Za účelem objasnění otázky, jaká poranění poškozený utrpěl, jaký byl mechanismus jejich vzniku a co bylo příčinou smrti poškozeného, byl ve věci v přípravném řízení opatřen shora již zmíněný znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství (č. l. 230-267). Jeho zpracovatelé pak byli vyslechnuti v hlavním líčení (č. l. 445-446), kde své závěry z písemného

posudku potvrdili a v návaznosti na kladené dotazy je blíže rozvedli, doplnili a upřesnili. Jejich argumentaci, při níž vycházeli ze své odbornosti, pitvy těla poškozeného a spisového materiálu v dané trestní věci, soud pokládá za přílehavou, logickou a přesvědčivou, proto o správnosti učiněných znaleckých závěrů neměl důvod pochybovat. Tyto závěry lze shrnout následovně.

14. Poškozený podle znalců utrpěl taková sečná, bodná i další poranění, jaká jsou popsána ve skutkové větě výroku o vině rozsudku. V okolí sečných i bodných ran bylo zjištěno zakrvácení měkkých tkání, což svědčí pro závěr, že poškozený v době útoku, při němž mu byla způsobena uvedená poranění, ještě žil. K pořadí vzniku jednotlivých sečných, bodných a dalších poranění se nelze ze soudně lékařského hlediska vyjádřit. Bezprostřední příčinou smrti poškozeného byl traumatický šok s vykrvácením při přeseknutí stěny velkých krčních cév (tepny a žíly) vpravo, smrt poškozeného nastala dne 19. 8. 2017 kolem 23.30 hodin (plus minus deset minut), ke smrti došlo v řádu několika minut po uvedeném útoku, respektive po přeseknutí velkých krčních cév. Ze soudně lékařského hlediska šlo o smrt ze zevních příčin, která nastala v příčinné souvislosti s jeho fyzickým napadením druhou osobou dne 19. 8. 2017. Uvedený fyzický útok trval řádově minuty, byl veden proti životně důležitým krajinám (hlavě, krku, hrudníku) dvěma zraňujícími nástroji – sečným (mačetou) a bodno-řezným (nožem) a u poškozeného vyvolával velkou fyzickou bolest a značně intenzivní strach s vědomím bezprostředního ohrožení života, v důsledku ztráty krve po přeseknutí velkých krčních cév poškozený ještě před smrtí postupně ztrácel vědomí. Údery mačetou, které způsobily celkem 29 sečných ran (hlubokých i povrchných), byly vedeny silou střední a velké intenzity, největší intenzita tohoto útoku směřovala proti hlavě (záhlaví) a krku. Útok nožem byl veden silou střední intenzity jednak proti hrudníku, kde způsobil tři bodné rány (dvě na přední straně, jednu na zadní straně), jednak proti levému rameni (kde způsobil jednu bodnou ránu). Charakter a lokalizace zjištěných poranění na horních končetinách svědčí pro závěr, že poškozený se při svém fyzickém napadení bránil. Ve věci zajištěnými zbraněmi, tedy mačetou a noži, bylo možné všechna zjištěná poranění způsobit. Vyšetřením při pitvě nebyly zjištěny žádné chorobné orgánové strukturální změny, které by se podílely na smrti poškozeného. Podle laboratorního chemického vyšetření byl poškozený v době svého fyzického napadení ovlivněn alkoholem, jiné toxikologicky významné látky v jeho těle zjištěny nebyly. Výška poškozeného v době jeho smrti byla 175 cm, jeho váha 54 kg.
15. Právě popsáný soudně lékařský znalecký posudek tedy zejména prokazuje, jaká poranění poškozený při stíhaném skutku utrpěl (taková, jaká jsou uvedena ve výroku rozsudku), jakým mechanismem a intenzitou byla tato poranění způsobena (sekáním mačetou střední a velkou silou a bodáním nožem střední silou), že část těchto poranění (sečné rány na krku, které přetřaly velké krční cévy, v důsledku čehož došlo k traumatickému šoku s vykrvácením) byla příčinou smrti poškozeného, přibližný čas smrti poškozeného (dne 19. 8. 2017 kolem 23.30 hodin), jakož i okolnost, že poškozený byl v době činu ovlivněn alkoholem (tato skutečnost plyne také ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, na č. l. 268-270, podle kterého koncentrace alkoholu v krvi obžalovaného byla 2,28 g/kg).
16. Již na základě shora rozebraných důkazů vzal soud za prokázané, že skutek, pro který byla podána obžaloba, se stal v době, na místě, způsobem a s následkem, jak je popsáno ve skutkové větě výroku o vině rozsudku (a nutno předeslat, že tento závěr potvrzují i některé další důkazy, kterými se soud ještě bude zabývat, konkrétně výpověď obžalovaného a svědecké výpovědi I. [redacted] S. [redacted] i B. [redacted] M. [redacted]). Ostatně obhajoba s okolností, že se stíhaný skutek stal, v průběhu řízení ani nepolemizovala.
17. Soud se tak zaměřil zejména na objasnění otázky, zda pachatelem daného skutku je obžalovaný M. [redacted] P. [redacted]. Rovněž na ni provedené důkazy umožňují poskytnout bez jakýchkoli pochybností kladnou odpověď.

18. Vyzdvihnout je třeba v této souvislosti v první řadě výpověď samotného obžalovaného. Ten se k věci procesně použitelným způsobem (tedy po zahájení trestního stíhání) opakovaně vyjádřil jak v přípravném řízení před policejním orgánem (č. l. 11-17, 17a-17c), tak při hlavním líčení (č. l. 415-417, 425, 446). Obsah jeho výpovědi lze shrnout následovně.
19. Obžalovaný ke svému vztahu k poškozenému konstatoval, že poté, co se seznámili, společně nejprve žili v jedné chatce, poté se přestěhovali do tábořiště uvedeného ve výroku rozsudku. Zde nejprve obývali společně jeden stan, poté se poškozený přemístil do jiného stanu, který zde postavil jiný bezdomovec jménem M. D. Ten na místo také přinesl mačetu, kterou vysekával okolí, nicméně v tábořišti nakonec nežil, tábořiště tedy obývali pouze obžalovaný a poškozený. Svůj vztah k poškozenému obžalovaný označil jako „pracovní“, chodili spolu na sběr papíru a kovů, tyto materiály pak prodávali ve výkupně v Jateční ulici v Plzni. Občas se sice pohádali, k čemuž docházelo zejména v období před stíhaným činem, avšak nikdy mezi nimi nedošlo k fyzickému napadení, podle obžalovaného na poškozeného „stačilo zakřičet, zadupat a hned se dal do klidu“. Poškozený byl homosexuál a několikrát mu učinil sexuální návrhy, což ale obžalovaný odmítl, neboť on homosexuál není, zmíněná sexuální orientace poškozeného mu nevadila. Poškozený měl klidnou povahu a k okolí se choval slušně, pouze když byl podnapilý, tak hovořil sprostě. Sám obžalovaný podle svého vyjádření alkohol požívá občas, „asi se po něm stával vzteklejší“. V minulosti také užíval Rivotril, neboť se mu po něm dobře spalo, poslední dobou jej však neužíval, pouze dva dny před stíhaným činem požil asi 14 tablet tohoto léku, tehdy po nich usnul, jiným způsobem na něj nepůsobily. Měří 187 cm a váží 72 až 75 kg.
20. Jde-li o průběh inkriminovaného dne (19. 8. 2017), obžalovaný podle svého vyjádření společně s poškozeným časně ráno opustili tábořiště. Po chvíli se rozešli, obžalovaný se poté věnoval sběru kovu a papíru, které následně odevzdal ve výše zmíněné výkupně, během dne si také koupil 3 nebo 4 plastové láhve piva o obsahu 1,5 litru, které průběžně konzumoval, dále našel láhev obsahující asi 0,5 litru vína. Poté se zdržoval v tábořišti, kde si četl a dále popíjel získaný alkohol. Někdy kolem 19.00 či 20.00 hodin se do tábořiště vrátil i poškozený. Sdílel mu, že byl u svého kamaráda, kterému se říká I. a jehož skutečné jméno je D., k tomuto kamarádovi se měl stěhovat, což obžalovanému také oznámil. K otázce, jak přijal tuto okolnost (že se měl poškozený odstěhovat ze společného tábořiště), se obžalovaný v průběhu řízení vyjádřil poněkud rozporně – zatímco při první výpovědi v přípravném řízení připustil, že „mu to vadilo, neboť byl na něj (poškozeného) zvyklý, byli kamarádi, finančně si pomáhali“, při následné výpovědi v přípravném řízení prohlásil, že mu „to nevadilo, vůbec ne, on (poškozený) nejevil zájem o práci“, obdobně u hlavního líčení konstatoval, že s odchodem poškozeného k D. souhlasil. Následně mezi nimi došlo k hádce, k jejíž příčině se obžalovaný opět vyjádřil rozporně – v přípravném řízení tvrdil, že důvodem hádky byly prášky Rivotril, které přinesl poškozený a obžalovaný o ně měl zájem, ve výpovědi učiněné v hlavním líčení naproti tomu uváděl, že příčinu hádky si vůbec nevybavuje, neví tedy ani, zda souvisela s jeho zájmem o uvedené léky. Každopádně poškozený mu dal 4 až 6 tablet uvedeného léku, které obžalovaný požil, zapil je pivem. Z dalšího průběhu událostí si pak pamatuje pouze to, že spatřil, jak poškozený leží v krvi ve stanu a má rozseklou ruku, že si zapálil cigaretu a poté se rozhodl, že věc nahlásí na policii. Nic dalšího si z průběhu předmetného večera a noci nevybavuje (zda, jak a z jakých důvodů napadl poškozeného, zda a jak se dostal na policii, zda a s kým zde jednal, zda a za jakých okolností přivedl policisty na místo činu), vzpomíná si až na dobu, kdy již bylo ráno a byl u policejního výsledku (jím zjevně byl jeho výsledek v postavení podezřelého, neboť ten se uskutečnil dne 20. 8. 2017 v ranních hodinách, jak plyne z č. l. 63). Současně ale opakovaně připustil, že „to, co se stalo M., musel udělat on (obžalovaný), neboť nikdo jiný tam v té době nebyl a ani tam nikdo nechodil“. Obžalovaný také uvedl – v reakci na svědectví I. S. a B. M., o nichž bude v odůvodnění ještě řeč – že „je možné, že bezprostředně po činu si pamatoval více detailů, byl ještě pod vlivem alkoholu a prášků, ale již další den si toto nepamatoval, když dodnes se na to snaží vzpomenout“. Pokud jde o mačetu a dva nože zajištěné

na místě činu (jeden se žlutou střenkou, druhý červené barvy), podle obžalovaného mačeta bývala položena či zabodnuta mezi stany, k nožům pak v přípravném řízení konstatoval, že je užívali oba společně, byly uloženy patrně ve stanu poškozeného, při hlavním líčení se pak k dané okolnosti vyjadřoval poněkud nejasně, nicméně nakonec připustil, že s uvedenými noži tomu mohlo být tak, jak uvedl v přípravném řízení.

21. Popsaný obsah výpovědi obžalovaného tedy dokládá, že ačkoliv obžalovaný podle svého tvrzení má na dobu činu (i dobu následující) takřka úplnou absenci vzpomínky, z jím uváděných okolností (že tábořiště, v němž k činu došlo, obýval pouze on a poškozený, že ani inkriminovaného den se zde nikdo další nevyskytoval a že mezi ním a poškozeným v době před činem došlo ke slovní rozepti) lze dovodit, že stíhaného jednání se stěží mohl dopustit někdo jiný než právě on. Další důkazy pak závěr, že obžalovaný je pachatelem stíhaného jednání, jednoznačně potvrzují, tedy posouvají uvedený závěr z úrovně pravděpodobnosti do roviny spolehlivě prokázané skutečnosti. V podrobnostech lze uvést následující.
22. Jako svědek byl vyslechnut I. ■■■■■ S. ■■■■■, který coby civilní zaměstnanec působí v pozici ■■■■■ u Městského ředitelství policie Plzeň. Z jeho svědectví (č. l. 19-23, 417) se podává, že dne 20. 8. 2017, kdy měl noční směnu, se kolem 01.00 hodin dostavil obžalovaný, který mu opakovaně sdělil, že „jde ohlásit vraždu“, na dotazy svědka poté upřesnil, že „zabil chlapa“, že „ho rozsekal mačetou“ a že k tomuto činu došlo zhruba před hodinou Na Roudné, odkud přišel pěšky, z jeho vyjádření také vyznělo něco v tom smyslu, že zabitým má být jeho milenec, byť to nesdělil výslovně. Při sdělení uvedených okolností obžalovaný působil klidně, byl cítit pivem, nicméně výrazně opile nepůsobil, viditelně od krve nebyl, svědkovi dal také svůj občanský průkaz. Svědek mu poté sdělil, že v budově aktuálně nikdo není, poté telefonicky kontaktoval Obvodní oddělení policie ČR Plzeň- Bory, kde mu sdělili, že za nimi vyšlou hlídku. Poté svědek s obžalovaným vyšli před budovu, kde kouřili, obžalovaný mu líčil, že poškozený ho stále ponižoval, obžalovaný mu proto říkal, „ať si táhne za těma svýma děvčkama, ať ho neponižuje nebo že ho snad zabije“. Svědek na to konstatoval, že takové hádky nekončívají dobře a že doufá, že obžalovaný jej také „nesekne“. Obžalovaný mu ukázal, že při sobě žádnou zbraň nemá, zároveň poznamenal, že mačetu zanechal na místě, v této souvislosti také hovořil o nějakém hadru, přehození či zástěře, kterou měl mít při činu na sobě a kterou také ponechal na místě. Podle svědka z rozhovoru s obžalovaným nevyplývalo, že by si nepamatoval na čin, který měl provést. Ještě než vykouřili cigaretu, přijela na místo policejní hlídka, jejíž příslušníci počali obžalovaného vytěžovat, také u něj provedli dechovou zkoušku na alkohol, ta ukázala hodnotu 1,81 promile. Poté policisté s obžalovaným odjeli směrem k místu, kde mělo k činu dojít.
23. Je tedy zřejmé, že svědectví I. ■■■■■ S. ■■■■■ - jenž je civilním zaměstnancem, nikoli příslušníkem Policie ČR, lze proto vycházet i z té části jeho výpovědi, v níž mu popsal, co mu obžalovaný o činu sdělil - je ve vztahu k otázce, zda obžalovaný je pachatelem stíhaného skutku, sice zprostředkovaným, leč přímým usvědčujícím důkazem. Podstatné přitom je, že obžalovaný svědkovi popsal spáchání činu takovým způsobem a za takových okolností, že to koresponduje s důkazy, které soud v odůvodnění rozsudku již popsal, tedy s protokolem o ohledání místa činu, odbornými vyjádřeními z oboru kriminalistika, odvětví biologie a odvětví mechanoskopie, posudkem znaleckého pracoviště z oboru kriminalistika, odvětví genetika, a soudně lékařského znaleckého posudku. Lze připomenout, že podle těchto důkazů k činu skutečně došlo na takovém místě a přibližně v takové době, jak popsal obžalovaný svědkovi, že při útoku na poškozeného byla použita zejména mačeta, která byla nalezena na místě činu, což odpovídá tomu, že obžalovaný svědkovi sdělil, že poškozeného „rozsekal mačetou, kterou ponechal na místě“, a že na místě činu se nacházel (nedaleko mačety) také silně zakrvácený textilní povlak s prostríženými otvory a krví poškozeného (věcná stopa č. 3), což evidentně byla ona textilie („hadr, přehoz či zástěra“), kterou měl obžalovaný podle toho, co sdělil svědkovi, na sobě v době činu a kterou také ponechal na místě. Nemí tedy důvod pochybovat o tom, že obžalovaný

svědkovi popisoval realitu. Z toho, co bylo nyní uvedeno, také jasně vyplývá, že nedlouho po činu si obžalovaný jeho průběh evidentně bez problémů vybavoval.

24. Na svědeckou výpověď I. ■■■■■ S. ■■■■■ přímo navazuje svědectví B. ■■■■■ M. ■■■■■ (č. l. 24-28, 418). Ta je, jak se podává z její výpovědi, jako příslušník Policie ČR služebně zařazena u Obvodního oddělení Plzeň-Bory a byla členkou oné hlídky, která byla na základě telefonické žádosti I. ■■■■■ S. ■■■■■ vyslána dne 20. 8. 2017 kolem 01.00 hodin k budově Městského ředitelství policie Plzeň. Svědkyně dále uvedla, že po příjezdu na místo s kolegy vytěžili přítomného obžalovaného k činu, jehož se měl dopustit (tato pasáž výpovědi svědkyně, v níž uvádí, co obžalovaný k činu sdělil jí a jejím kolegům, podle ustálené soudní praxe není procesně použitelná, poněvadž v zásadě představuje obsah vysvětlení podaného obžalovaným v nyní projednávané věci ve smyslu § 158 odst. 3 písm. a) trestního řádu, proto soud tuto část její výpovědi popisovat ani nebude). Obžalovaný se choval klidně, bylo sice zřejmé, že je pod vlivem alkoholu, neboť ten z něj byl cítit, navíc jeho řeč byla lehce setřelá, jeho podnapilost ale zase nebyla nijak výrazná. Provedli u něj dechovou zkoušku, nadýchal 1,8 promile. Poté s obžalovaným na základě jeho instrukcí odjeli služebním vozidlem k místu, kde mělo k činu dojít, na místo samotné došli pěšky, jednalo se o plácek v lese v části Roudná pod vjezdem do Fakultní nemocnice Plzeň. Zde našli ve stanu ležícího zakrváceného mrtvého muže (poškozeného), svědkyně na místě také zaznamenala v zemi zabodnutou mačetu se stopami krve i dva nože (červený a žlutý), které ležely před zmíněným stanem a také byly od krve. Pak zadrželi obžalovaného, ten se nebránil, spolupracoval s nimi, poté věc převzaly jiné policejní složky.
25. Třebaže z důvodů výše zmíněných nelze při posuzování viny obžalovaného přihlížet k tomu, co obžalovaný v souvislosti se stíhaným činem sdělil svědkyni B. ■■■■■ M. ■■■■■ (i jejím kolegům policistům), přesto její výpověď má ve věci určitý význam. Dokládá totiž, že právě obžalovaný byl tím, kdo je zavedl na místo činu, kde se nacházel zemřelý poškozený i zbraně užívané při jeho usmrcení, žádná další osoba se zde nevyskytovala. Jde tedy o důkaz, který také, byť nepřímo, přispívá k závěru, že obžalovaný je pachatelem stíhaného skutku. Dané svědectví také prokazuje (ve shodě se svědectvím I. ■■■■■ S. ■■■■■), jaké byly projevy a chování obžalovaného nedlouho po činu (byl klidný a orientovaný, jeho alkoholové opojení se neprojevovalo nijak výrazně).
26. Ve spojitosti se svědeckými výpověďmi I. ■■■■■ S. ■■■■■ a B. ■■■■■ M. ■■■■■ je namístě zmínit i výtisk z internetového plánovače tras a informací o sídle Městského ředitelství policie Plzeň (č. l. 435-438), z nichž se podává, že vzdálenost místa činu od uvedené organizační složky Policie ČR je (po pozemní komunikaci) 4,5 km. Chůzí tak lze tuto trasu absolvovat (vyjde-li se z rychlosti chůze 4 km za hodinu) za dobu mírně přesahující jednu hodinu. Jak bylo již vysvětleno, k projednávanému činu došlo kolem 23.30 hodin dne 19. 8. 2017 (to se podává ze soudně lékařského znaleckého posudku), následujícího dne kolem 01.00 hodin již obžalovaný byl v budově Městského ředitelství policie Plzeň (to je zřejmé ze svědectví I. ■■■■■ S. ■■■■■ a B. ■■■■■ M. ■■■■■). Všechny tyto skutečnosti tak nepřímo podporují závěr (vyplývající z výpovědi obžalovaného a svědka I. ■■■■■ S. ■■■■■), že obžalovaný se na policejní oddělení dostavil právě z místa stíhaného činu, odkud vyšel nedlouho poté, co k tomuto činu došlo.
27. K zadržení obžalovaného na místě činu, o němž se zmiňovala svědkyně B. ■■■■■ M. ■■■■■, došlo dne 20. 8. 2017 v 01.20 hodin, jak plyne z protokolu o tomto zadržení (č. l. 60-61). Podle protokolu o vydání věci (č. l. 106-107) obžalovaný následně téhož dne vydal policejnímu orgánu ošacení (triko, bundu, kalhoty, ponožky a spodní prádlo) a obuv, které měl na sobě. Z odborného vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví biologie (č. l. 165-171), a posudku znaleckého pracoviště z oboru kriminalistika, odvětví genetika (č. l. 217-221), které již byly v odůvodnění rozsudku opakovaně zmíněny, je přitom zřejmé, že na několika místech přední strany trika obžalovaného se nacházely krevní skvrny, ve stěrech z těchto skvrn byl nalezen DNA profil, který se plně shoduje s DNA profilem poškozeného (tedy zjednodušeně řečeno, na

několika místech trika obžalovaného byla krev poškozeného). Právě uvedené zjištění je tak dalším významným důkazem (byť nepřímým), který potvrzuje, že tím, kdo způsobem a za okolností popsanych ve výroku rozsudku usmrtil poškozeného, byl právě obžalovaný. V této spojitosti je třeba poznamenat, že okolnost, že obžalovaný neměl krví poškozeného potřísněny další části svého ošacení (a ani zmíněné triko nebylo – s přihlédnutím k brutalitě útoku - krví znečištěno nijak výrazně), je plně vysvětlitelná okolností, že obžalovaný měl v době činu na sobě – jak plyne ze svědecké výpovědi I. S., protokolu o ohledání místa činu, odborného vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví biologie, a posudku znaleckého pracoviště z oboru kriminalistika, odvětví genetika – textilní povlak na peřinu (na místě činu zajištěný jako věcná stopa č. 3).

28. Již veškeré doposud rozebrané a zhodnocené důkazy, které jsou ve vzájemném souladu, na sebe navazují a vzájemně se doplňují, umožňují bez jakýchkoli důvodných pochybností dovodit závěr (a zároveň vyloučit jinou reálnou eventualitu), že pachatelem stíhaného skutku byl obžalovaný M. P.. Dlužno podotknout, že ani tento závěr obhajoba, jak je zřejmé z jejich závěrečných řečí, nijak nezpochybňovala.
29. Další provedené důkazy se vyjadřovaly zejména k osobě poškozeného i obžalovaného, případně i vztahu mezi nimi. Jedná se o svědecké výpovědi M. D. (č. l. 29-33) a D. Ch. (č. l. 40-44) i vysvětlení podané P. S. (č. l. 51-54), kteří všichni žijí a pohybují se v Plzni jako bezdomovci, a svědecké výpovědi J. P. (č. l. 35-38) a K. Ch. (č. l. 47-50), jež jsou zaměstnány ve výkupně odpadních materiálů provozované společností [redacted] v Jateční ulici v Plzni.
30. Svědek M. D. potvrdil, že v rozhodné době obývali tábořiště uvedené ve výroku rozsudku pouze obžalovaný a poškozený, ještě zhruba měsíc před stíhaným skutkem zde žili v jednom stanu, v této době svědek na daném místě postavil další dva stany, neboť zde plánoval také žít, nicméně nakonec tak neučinil a své stany zde ponechal. Poškozeného znal svědek zhruba deset let, s obžalovaným se seznámil až v roce 2017, oba často konzumovali alkohol, obžalovaný někdy i marihuanu, neví o tom, že by mezi nimi docházelo k nějakým konfliktům, on sám s nimi žádné problémy neměl.
31. Ze svědecké výpovědi D. Ch. se podává, že poškozeného znal zhruba pět let, zatímco obžalovaného asi jeden rok. Poškozený sice byl alkoholik, ale klidný a dobrosrdečný, obžalovaného svědek charakterizoval jako „průměrného člověka“, který byl „vychloubačný“, pod vlivem alkoholu „u něj vznikala agresivita“, tu projevoval vůči poškozenému. I podle tohoto svědka obžalovaný a poškozený žili před projednávaným činem ve společném tábořišti. Někdy v červnu či červenci 2017 se mu poškozený svěřil, že se chce od obžalovaného odstěhovat, neboť z něj má strach. Zhruba dva týdny před činem svědek poškozenému nabídl, že může žít u něj, což poškozený přijal. V pátek před činem (18. 8. 2017) si poškozený ke svědkovi přinesl hygienické potřeby, v neděli (20. 8. 2017) si k němu měl odvézt další věci a zůstat u něj již nastalo, k čemuž však nedošlo, neboť byl zavražděn. V této souvislosti svědek také zmínil, že poškozený obžalovanému oznámil, že „u něj končí“ a stěhuje se ke svědkovi.
32. P. S. se v rámci svého vysvětlení vyjadřoval převážně toliko k obžalovanému, konstatoval, že jej zná jen velice povrchně, občas se potkávali, jednou u něj přespál v chatce, neviděl jej nikdy agresivního, od léta 2017 obžalovaného potkával s dalším mužem jménem M., o němž nic bližšího neví a který byl později zavražděn (tedy šlo zjevně o poškozeného).
33. Svědkyně J. P. a K. Ch. konstatovaly, že obžalovaný i poškozený chodívali do výkupny prodávat odpadový materiál, před nimi se oba chovali slušně a bezproblémově. Podle K. Ch. poškozený „byl takovej hodnější“, zatímco obžalovaný jí „případal takovej tajuplněj“, podle J. P. byl poškozený „povahově

takovej lepší, dobrák, strašně hodnej člověk“, o obžalovaném „ostatní bezdomovci někdy říkali, že když se napije, že je dost agresivní“, svědkyně to ale osobně nikdy nezaznamenala. I z výpovědi těchto svědkyň vyplynulo, že poškozený a obžalovaný společně žili na jednom místě, svědkyně nemají informace o tom, že mezi nimi docházelo ke konfliktům. Svědkyně J. P. ale v této spojitosti uvedla, že poškozený jí den či dva před činem sdělil, že „musí tam odsud pryč, že ho snad obžalovaný zabije“ a že se stěhuje k D. Ch., patrně tedy měl z obžalovaného strach, nic bližšího ale svědkyni nesdělil.

34. Tvzení svědků D. Ch. a J. P., že poškozený se krátce před stíhaným skutkem chystal opustit společné tábořiště s obžalovaným a přemístit se k prvně jmenovanému svědkovi (k němuž se měl podle jeho vyjádření poškozený přestěhovat dne 20. 8. 2017), je v souladu s výsledky odborného zkoumání mobilního telefonu poškozeného (šlo o mobilní telefon značky Nokia 6230i, jenž byl při ohledání místa činu nalezen ve stanu poškozeného a zajištěn jako věcná stopa č. 15, jak plyne z protokolu o ohledání místa činu). Odborné vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví analýza dat a zkoumání nosičů dat, a jeho vyhodnocení (č. l. 206-211) totiž dokládají, že kalendář tvořící součást paměti uvedeného telefonu obsahuje u dne 20. 8. 2017 upomínky v čase 08.45 hodin ve znění „Nachystat věci!“, v čase 09.45 hodin ve znění „Jet k I.“ a v čase 12.00 hodin ve znění „U I. v 10.00“.
35. Třebaže svědecké výpovědi M. D., D. Ch., J. P. a K. Ch. i vysvětlení P. S. se převážně týkají, jak již bylo shora zmíněno, jejich poznatků o obžalovaném i poškozeném a neobsahují žádné přímé informace o stíhaném činu, přesto nejsou zcela bez významu. Potvrzují totiž, že obžalovaný a poškozený v inkriminované době společně žili na témže místě (a tímto místo zjevně bylo - jak plyne z výpovědi obžalovaného a svědectví M. D. – právě tábořiště, kde došlo ke stíhanému činu), svědecké výpovědi D. Ch., J. P. a nepřímo i obsah paměti mobilního telefonu poškozeného navíc dokládají, že v době nedlouho před činem vztahy mezi obžalovaným a poškozeným rozhodně nebyly ideální (to ostatně připustil také obžalovaný, z jehož výpovědi navíc plyne, že i inkriminovaného večera mezi nimi došlo ke slovnímu konfliktu). Obsah uvedených důkazů tedy nijak nezpochybňuje, ale naopak podporuje, byť jen velmi omezeně, již dříve učiněný závěr, že tím, kdo za okolností popsanych ve výrokové části rozsudku zaútočil na poškozeného a usmrtil jej, byl právě obžalovaný.
36. Důkazy zbývající objasňují psychický stav obžalovaného v době činu i jeho ovlivnění návykovými látkami.
37. Podle výsledků dechové zkoušky na alkohol provedené dne 20. 8. 2017 v 01.08 hodin (č. l. 57) byla obžalovanému naměřena hodnota 1,81 promile (tato okolnost ostatně vyplynula i ze svědeckých výpovědí I. S. a B. M.). Lékařské protokoly (č. l. 116 a 117) pak dokládají, že za účelem zjištění přítomnosti návykových látek v těle byla obžalovanému odebrána moč dne 20. 8. 2017 až v 12.40 hodin, k odběru krve došlo téhož dne v 13.05 hodin. Z navazujícího znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie (č. l. 122-125, 425-426), se podává, že plynovou chromatografií nebyl v krvi obžalovaného prokázán etylalkohol ani jiné toxikologicky významné těkavé látky. Imunochemickým vyšetřením jeho moče byly zachyceny ve stopovém množství (na hranici meze positivity) cannabinoidy, ostatní sledované skupiny drog zachyceny nebyly. Metodou chromatografie na tenké vrstvě a metodou plynové chromatografie s hmotnostní spektrometrií byl v moči obžalovaného prokázán 7-aminoclonazepam, metabolit clonazepamu (Rivotrilu), v krvi se tato látka již nevyskytovala, koncentraci této látky v moči určit nelze. Lék Rivotril 0,5 mg obsahuje 0,5 mg clonazepamu v jedné tabletě. Jedná se o antiepileptikum, užívá se k léčbě epilepsie a panických poruch. Clonazepam je benzodiazepinový derivát. Při jeho dlouhodobém užívání může dojít ke vzniku tolerance, závislosti, ve smyslu nařízení vlády č. 463/2013 Sb. jde o psychotropní látku.

Clonazepam se po perorálním podání rychle a dostatečně vstřebává z GIT. Maximální plazmatické koncentrace dosahuje za 1 až 4 hodiny, celkem působí 8 až 12 hodin, hlavní metabolit je 7-amino-clonazepam. Nežádoucí účinky Rivotrilu jsou dány zejména vedlejším sedativním a myorelaxačním účinkem clonazepamu a patří mezi ně únava, ospalost, svalová slabost, ataxie, příležitostně se může objevit útlum dechu, poruchy zraku a poruchy koordinace. Zvláštní opatrnosti je třeba u pacientů s předcházejícím onemocněním dýchací soustavy, u pacientů s anamnézou deprese nebo sebevražedného pokusu a u pacientů s anamnézou zneužívání alkoholu nebo drog. Nežádoucím účinkem clonazepamu je, že výrazně zvyšuje (potencuje) alkohol. Podle znalkyně nelze vyloučit, že předmětná látka (a potažmo i lék Rivotril, v němž je obsažena) ovlivňuje i paměť, zvláště je-li užita spolu s alkoholem, který její účinky posiluje, nicméně tato problematika spadá do sféry psychiatrie. Dávkování je přísně individuální, zahajuje se nízkou dávkou a pozvolna se dávka zvyšuje až do dosažení efektu. Kupříkladu u panických poruch je obvyklá udržovací dávka 1 mg 2x denně, maximální 2 mg 2x denně, dochází-li již k léčbě panické poruchy, pak je maximální denní dávka 4 mg, při léčbě epilepsie může denní dávka překročit i 4 mg. Při předávkování se objevuje somnolence, zmatenost, kóma. Podle zkušeností znalkyně k předávkování může dojít při užití 20 mg Rivotrilu, pokud je lék užit v kombinaci s alkoholem, pak předávkování může nastat i po požití 10 mg daného léku, vše je však individuální. Jestliže obžalovaný užil před činem 4 až 6 tablet Rivotrilu a alkohol, z pohledu znalkyně nelze teoreticky vyloučit, že u něj mohla nastat nějaká porucha vědomí, v této souvislosti opět poukázala na okolnost, že kompetentnější vyjádření k dané otázce spadá do oblasti psychiatrického vyšetření. Znalkyně se dále vyjadřovala také k charakteru a účinkům léků Ibalgin, Ibuprofen a Olfen (ty totiž u obžalovaného byly zajištěny, jak plyne z protokolu o vydání věci na č. l. 104-105), nicméně tyto její závěry není třeba popisovat, neboť dané léky a látky v nich obsažené nepatří mezi omamné a psychotropní látky a v krvi či moči obžalovaného ani zjištěny nebyly (ostatně ani obžalovaný neuváděl, že by je před činem užil).

38. Na základě důkazů rozebraných v předešlém odstavci ve spojení s výpovědí obžalovaného tak soud musel vzít za prokázané, že obžalovaný byl v době činu pod vlivem alkoholu i léku Rivotril, který obsahuje psychotropní látku clonazepam.
39. Za účelem objasnění duševního stavu obžalovaného a jeho osobnostní charakteristiky byli přibráni znalci z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a psychologie, kteří zpracovali posudek z uvedeného oboru (č. l. 312-327, 426-428). Podle znalce psychiatra obžalovaný trvale trpí a také v době presumovaného jednání trpěl duševními poruchami, a to dissociální poruchou osobnosti a lehkou mentální retardací. Tyto poruchy se projevují trvalou dispozicí k porušování společenských norem, včetně zákonných, sníženým prahem pro vyvolání agresivity, sníženým intelektem a mnoha dalšími atributy zmíněnými v psychologické části posudku. Uvedené dispozice se rozhodující měrou podílely na spáchání stíhané trestné činnosti, navíc v době činu u obžalovaného byla přítomna kombinovaná opilost středně těžká v důsledku požití alkoholu a léků (Rivotrilu), lze připustit i prostý afekt. V době, kdy mělo dojít ke spáchání projednávaného činu, byl obžalovaný schopen rozpoznat jeho společenskou nebezpečnost, jeho schopnost své jednání ovládat byla částečně, ne však podstatně snížena pro kombinovanou akutní intoxikaci alkoholem a léky (konkrétně Rivotrilem), čili pro přechodnou duševní poruchu (jde o druhý stupeň snížení ovládacích schopností v rámci znalcem užívané pětibodové škály). Tedy jinak vyjádřeno, podle znalce počínání obžalovaného bylo ovlivněno akutní intoxikací alkoholem ve spojení s požitím uvedeného léku tak, že sice nebyly dotčeny jeho rozpoznávací schopnosti, ale ovládací schopnosti byly částečně, ne však podstatně sníženy, a to pouze požitím těchto psychoaktivních látek. Ve vztahu k požívání alkoholu i inkriminovaných léků považuje znalec rozpoznávací schopnosti obžalovaného za zachovalé, ovládací pak nepodstatně snižené pro charakter jeho osobnosti, nikoli pro závislost, tedy není závislý na alkoholu, lécích ani drogách. Obžalovaný je schopen chápat smysl trestního řízení, dokazování, soudního projednávání věci, jakož i účel a smysl případného trestu. Dissociální porucha osobnosti ve spojení s lehkou

mentální retardací tenduje obžalovaného celoživotně k nebezpečnosti pro společnost, tyto poruchy nejsou však nijak medicínsky ovlivnitelné, a proto není indikováno žádné medicínsko-právní opatření. Podle znalkyně psychologky se intelektová úroveň obžalovaného pohybuje v horní partii pásma lehké mentální retardace. Obžalovaný je nositelem dissociační poruchy osobnosti. Tato se u něj projevuje trvalým sklonem k ignoraci společenských pravidel a norem včetně norem zákonných, nepřizpůsobivostí, anetičností, zásadními deficity empatie a prosociality, nevztahovostí, demotivací k ovládání vnitřních impulsů, vzteku, agrese. Nezdrženlivost, nevytrvalost, popudlivost, nízký práh k vyvolání agresivní reakce, dysfunkčnost svědomí a anetičnost jsou integrálními součástmi jeho osobnosti. Nebyly zjištěny žádné poruchy, které by limitovaly jeho schopnost správně chápat a vnímat průběh a sled událostí v době spáchání trestného činu. Obžalovaný v průběhu řízení i při znaleckém vyšetření udává výpadek vzpomínky a popírá, že by byl schopen o proběhlých událostech referovat. Ať už jde o sdělení účelové, či palimpsest při ovlivnění psychoaktivními látkami, dopad na znalecké hodnocení tato skutečnost nemá žádný. K činu došlo pod vlivem afektu prostého, zkratkové rozhodnutí je možné. Jak jednání afektem podmíněné, tak zkratkové rozhodnutí jsou v relativním souladu s osobnostní strukturou obžalovaného. Motivace činu nevyplyvala z patických motivů, lze ji vztahovat k eskalujícímu se konfliktu dvou na okraji společnosti žijících osob, v intencích své osobnosti obžalovaný nakonec zareagoval silným afektem prostým. Dispozice k agresi v celém spektru je nedílnou součástí osobnostní výbavy obžalovaného (o této jeho osobnostní charakteristice svědčí jak provedené testy, tak i chování obžalovaného při rozhovoru se znalci, ale také okolnost, že v minulosti se pokusil o sebevraždu, neboť i autoagrese je agresí a bývá spjata s heteroagresí). Obžalovaný byl schopen uvědomit si dosah a význam svého jednání i jeho protispoločenskou podstatu. Prognóza dalšího vývoje jeho osobnosti ve vztahu k protispoločenským jednáním je vysoce riziková, resocializační prognóza nepříznivá. Pro úspěšnou resocializaci nemá obžalovaný ani vnitřní ani vnější zdroje. Podle obou znalců ambulantní vyšetření obžalovaného (psychiatrické i psychologické) je postačující k podání posudku. Poruchy vědomí kvantitativního a kvalitativního charakteru se u obžalovaného podle znalců nevyskytly anamnesticky ani v průběhu vyšetření, je dobře orientován osobou, časem i místem, uvědomuje si své jednání, dokáže předvídat jeho následky. Jeho myšlení je souvislé, bez zárazů, paralogií či jiných formálních poruch, v obsahu se nevyskytuje bludná produkce, neprojevují se u něj psychotické paranoidity, jeho schopnosti abstrakce a logických analyticko-syntetických operací jsou zachovány, taktéž jeho paměťové schopnosti jsou bez poruch. Jde-li o projednávání skutek a další okolnosti s ním související, obžalovaný zde uvádí amnézii, což může být jen účelovým tvrzením (čemuž nasvědčují některé okolnosti, jako je jeho chování po činu, který sám ohlásil policii a popisoval zde svůj útok proti poškozenému, jakož i postupné rozšiřování amnézie v průběhu vyšetřování), nicméně uvedenou absenci vzpomínky vyloučit nelze. Pokud k ní došlo, pak se jednalo o ztrátu vzpomínky po vyspání (vystřízlivění), tedy alkoholové okénko potencované požitím léků, a jako taková nemá žádné dopady na posouzení zodpovědnosti za stíhaný čin z hlediska psychiatricko-psychologického (znalec psychiatr v této spojitosti doplnil, že při vyšetření obžalovaného nebylo zjištěno nic, co by svědčilo pro kvalitativní či kvantitativní poruchu vědomí v době činu a tedy i pro potřebu provádět fyziologická vyšetření mozku obžalovaného, kupříkladu EEG). Okolnost, že obžalovaný požil Rivotril (uváděná obžalovaným a potvrzená toxikologickým nálezem), měla za následek zintenzivnění známek opilosti včetně agresivity, což bylo psychiatricky zohledněno při výše již popsaném hodnocení forensních složek.

40. Obhajoba zpochybňovala závěry právě popsaného znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, a navrhla jeho doplnění (za současného provedení neurologických vyšetření), případně zpracování revizního znaleckého posudku z uvedeného oboru. Podrobně své argumenty popsala v písemném podání na č. l. 433 spisu. V něm poukazuje na odbornou literaturu upozorňující na možné nebezpečné interakce benzodiazepinů a alkoholu v podobě vyvolání mráкотného stavu nebo deliria i na absenci zjevného motivu obžalovaného ke

stíhanému skutku, za neuspokojivé v této spojitosti považuje vysvětlení znalců a prostém afektu a zkratkovém rozhodnutí s odkazem na údajné dispozice obžalovaného k agresi. Obhajoba tak zastává názor, že obžalovaný v době činu mohl trpět mráкотným stavem či jinou poruchou vědomí, která mohla být vyvolána nejen konzumací alkoholu a léku obsahujícího clonazepam, ale také organickým poškozením mozku. Vedle toho ve věci mohou vznikat i pochybnosti o nepodjatosti znalců, zejména psychiatra, a to s ohledem na způsob, jakým reagoval na dotaz předsedy senátu týkající se možné alkoholové amnézie obžalovaného (znalec zde uvedenou amnézii připustil jako možnou, což doprovodil poznámkou, že „se mu to těžko říká“). V této souvislosti obhajoba vznesla výhradu také k okolnosti, že policejní orgán znalce upozornil, že dodatečně došlo ke zpřísnění právní kvalifikace stíhaného jednání (to bylo policejním orgánem původně kvalifikováno jako zločin vraždy v základní skutkové podstatě podle § 140 odst. 1 trestního zákoníku), a vyzval je, aby i tuto okolnost zohlednili ve svém posudku.

41. Soud ovšem pokládá stávající psychiatricko-psychologické znalecké závěry vztahující se ke stavu obžalovaného v době stíhaného skutku za úplné, správné, náležitě podložené a přesvědčivé, argumenty obhajoby tento posudek zpochybňující naopak vnímá jako nedůvodné. V podrobnostech lze uvést následující.
42. Předně je třeba upozornit, že uvedený znalecký posudek zpracovaly osoby v příslušném oboru nejen vzdělané a erudované, ale také dlouhodobě působící a tedy zkušené, soud o jejich kvalitách, odbornosti a profesionalitě nemá sebemenší pochybnosti (a to i se zřetelem na řadu jimi podaných posudků v jiných trestních věcech zdejšího soudu). Ve věci nebyly zjištěny ani žádné okolnosti, které by vyvolávaly pochybnosti o nestrannosti a o nezaujatosti znalců, neboť ti – pochopitelně vyjma toho, že ve věci zpracovávali předmětný posudek - nemají žádný vztah ke stranám trestního řízení ani k jeho předmětu (ostatně pokud by tomu tak bylo, jistě by znalci na takovou skutečnost sami upozornili). Pokud obhajoba v tomto směru poukazovala na výše zmíněnou reakci znalce psychiatra na dotaz vznesený při hlavním líčení a týkající se možné amnézie obžalovaného na inkriminovanou dobu (lze připomenout, že znalec zde tuto amnézii připustil jako možnou, přičemž v této souvislosti poznamenal, že „se mu to těžko říká“), pak se zjevně nejednalo o nic jiného, než o jinou formou vyjádřenou skepsi znalců k této eventualitě, kterou konstatovali (a také logicky zdůvodnili) již ve svém písemně zpracovaném posudku. Zmíněná okolnost tak rozhodně nemůže vyvolat pochybnosti o nestrannosti a nezaujatosti znalců. Soud rovněž z hlediska objektivit (stejně jako z hlediska správnosti) znaleckého posudku nespatřuje nic závadného na skutečnosti, že policejní orgán dodatečně (po jejich přibrání ve věci) upozornil znalce, že došlo ke zpřísnění právní kvalifikace stíhaného jednání se současnou výzvou k zohlednění této okolnosti při zpracování znaleckého posudku (viz č. l. 311 spisu).
43. Z obsahu samotného posudku je pak zřejmé, že znalci měli pro jeho zpracování k dispozici veškeré podklady, které pokládali za potřebné a které se vztahovaly k jimi řešeným otázkám. Mezi těmito podklady byly i výpovědi obžalovaného (kde popisoval mimo jiné, jaké návykové látky před činem požil), výpovědi svědků (včetně těch, kteří s obžalovaným přišli do styku nedlouho po činu), jakož i výsledky toxikologického vyšetření obžalovaného. Znalci také provedli detailní psychiatricko-psychologické vyšetření obžalovaného, řadu testů a rozhovor s obžalovaným. Způsob, jakým se obžalovaný při vyšetření, testech a rozhovoru projevoval, pak znalci brali v úvahu při řešení zadaných otázek, a to v kontextu všech dalších podkladů, jimiž disponovali.
44. Konečně a zejména je třeba zdůraznit, že soud stávající psychiatrickou-psychologické znalecké závěry pokládá za nejen přesvědčivé, náležitě zdůvodněné, navzájem souladné a na sebe navazující, ale také za korespondující s dalšími provedenými důkazy. Právě uvedený závěr dokládají tyto skutečnosti.

45. Jak bylo již zmíněno, znalci u obžalovaného shledali mimo jiné dissociální poruchu osobnosti (projevující se zejména trvalou dispozicí k porušování společenských norem, včetně zákonných, sníženým prahem pro vyvolání agresivity) a dispozice k agresivitě. To je v souladu s opisem rejstříku trestů a přílohovými trestními spisy dokumentujícími předchozí odsouzení obžalovaného, z nichž vyplývá, že obžalovaný se v minulosti ve vícero případech dostal do konfliktu s dřívějším trestním zákonem (tedy obžalovaný zjevně má tendenci k porušování společenských norem, včetně zákonných), a to nejen pro trestný čin výtržnictví podle § 202 dřívějšího trestního zákona (skutkově záležející ve fyzickém konfliktu s další osobou), ale také pro majetkové trestné činy, při kterých si v některých případech násilně počínal vůči cizím věcem (což mělo za následek kvalifikaci jeho jednání mimo jiné jako trestných činů krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b) dřívějšího trestního zákona, tedy spáchaných vloupáním, případně i jako trestného činu poškození cizí věci podle § 257 odst. 1 dřívějšího trestního zákona). O sklonech obžalovaného k agresivitě pod vlivem alkoholu pak ve své výpovědi hovořil svědek D. Ch. a zprostředkovaně i svědkyně J. P., nakonec obžalovaný sám při výpovědi v hlavním líčení konstatoval, že po požití alkoholu „se stával vzteklejší“ (a lze připomenout, že v době stíhaného činu obžalovaný byl ovlivněn mimo jiné alkoholem).
46. Obstat nemůže ani argument obhajoby, že u obžalovaného absentuje jakýkoli racionální motiv k útoku na poškozeného. Jak dokládá svědecká výpověď D. Ch. a částečně i výpověď svědkyně J. P., vztah mezi obžalovaným a poškozeným byl v období nedlouho před činem napjatý a poškozený měl patrně z obžalovaného strach, z tohoto důvodu se také chystal opustit společné tábořiště s obžalovaným a přemístit se k prvně jmenovanému svědkovi. Ostatně sám obžalovaný připustil, že v uvedeném období se dostával s poškozeným častěji do slovních rozepří (a při v pořadí první výpovědi v přípravném řízení také poznamenal, že nesl nelibě skutečnost, že poškozený hodlá opustit společné tábořiště, které s ním sdílel, byť posléze to popíral) a že – což je ještě podstatnější – k takovému verbálnímu konfliktu došlo také inkriminovaného večera (ať již jeho důvodem bylo cokoli). Jestliže tedy obžalovaný jako osoba obecně disponovaná k agresivnímu chování, navíc pod vlivem alkoholu, tedy látky uvolňující zábrany (přičemž účinky alkoholu byly ještě zvýšeny požitím několika tablet léku Rivotril), se dostal do slovního konfliktu s poškozeným, pak kombinace všech těchto faktorů, které vyplynuly z provedeného dokazování, i z laického hlediska celkem dobře vysvětluje stíhaný čin obžalovaného, čili jeho fyzický útok na poškozeného. Řeceno poněkud jinými slovy, právě uvedený závěr plynoucí z provedených důkazů odpovídá závěru znalců, podle kterých motivace činu obžalovaného nebyla patická, ale lze ji vztahovat k eskalujícímu konfliktu dvou na okraji společnosti žijících osob, přičemž obžalovaný, který byl pod vlivem alkoholu a Rivotrilu (jenž zintenzivnil účinky opilosti včetně agresivity), v intencích své osobnosti nakonec zareagoval silným afektem prostým.
47. Nakonec je nutno upozornit i na rozsah poruchy vzpomínky, jak ji popisoval sám obžalovaný, a jeho chování nedlouho po činu, jak vyplynulo z dalších provedených důkazů. Zde soud připomíná, že obžalovaný sám uváděl, že amnézii má nejen na dobu činu, ale také na události následující ještě řadu hodin po činu (vyjma několika okamžiků, kdy spatřil zkrvaveného poškozeného a kdy si zapálil cigaretu), tedy že z událostí od večerních hodin dne 19. 8. 2017, kdy po předešlé konzumaci alkoholu požil několik tablet Rivotrilu, až do rána 20. 8. 2017, kdy došlo k jeho výslechu (jako podezřelého), si prakticky nic nevybavuje (tedy mimo jiné si vůbec nepamatuje na cestu na policejní oddělení, na zde učiněné oznámení činu ani na jednání se svědky I. S. a B. M.). Podle svědků I. S. a B. M. přitom obžalovaný s odstupem zhruba jedné a půl hodiny od činu (čili stále v době, na kterou má podle svého vyjádření - stejně jako na dobu činu - úplnou absenci vzpomínky a kdy byl stále prokazatelně pod vlivem alkoholu i Rivotrilu) nepůsobil nijak zmateně či dezorientovaně, ale naopak byl plně orientován. Navíc z výpovědi svědka I. S. jasně plyne, že obžalovaný si v této době také pamatoval na samotný průběh stíhaného činu (svědkovi jej

popisoval, a to způsobem, který je v souladu s dalšími provedenými důkazy, jak soud již v předešlých pasážích vysvětlil). Všechny tyto okolnosti tak rozhodně ani náznakem nesvědčí pro možnost naznačovanou obhajobou, že obžalovaný se v době činu (a v době následné, kdy jednal se jmenovanými svědky) nacházel v mráкотném stavu či deliriu anebo u něj byla dána jiná porucha vědomí. Naopak ve světle uvedeného se jeví jako zcela logický a přesvědčivý závěr znalců z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, že pokud skutečně obžalovaný má v současnosti na dobu činu amnézii (a znalci to nevyloučili, nevylučuje to tedy ani soud), pak jde pouze a jen o ztrátu vzpomínky po vyspání (vystřízlivění), tedy alkoholové okénko potencované požitím léků, a proto tato amnézie nemá žádné dopady na posouzení odpovědnosti obžalovaného za stíhaný čin z hlediska psychiatricko-psychologického.

48. Se zřetelem na shora rozebrané argumenty tak soud zaujal ke stávajícímu znaleckému posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, takový postoj, jaký shora již prezentoval, tedy že jeho závěry považuje za úplné, správné, náležitě podložené a přesvědčivé. Z tohoto důvodu pak jako nadbytečný zamítl návrh obhajoby na jeho doplnění, případně na zpracování revizního znaleckého posudku.
49. Ze všech důvodů popsaných v předešlých pasážích odůvodnění vzal soud za prokázaný takový skutkový stav věci, jak je uvedeno ve skutkové větě výroku o vině tohoto rozsudku.
50. Zjištěný skutkový děj soud podřadil pod skutkovou podstatu zločinu vraždy podle § 140 odst. 1, odst. 3 písm. i) trestního zákoníku. Vedly jej k tomu následující úvahy.
51. Trestného činu vraždy v základní skutkové podstatě se dopustí pachatel, který jiného úmyslně usmrtí. Jak plyne z právě uvedeného, ale také z ustanovení § 13 odst. 2 trestního zákoníku, usmrcení jiného pachatelem musí být zahrnuto úmyslným zaviněním. V této souvislosti lze připomenout, že trestní zákoník jako formy úmyslného zavinění rozlišuje úmysl přímý (§ 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku) a úmysl nepřímý (§ 15 odst. 1 písm. b), odst. 2 trestního zákoníku). Obě formy úmyslu jsou charakterizovány jednak složkou vědomostní, jednak složkou volní, rozdíl mezi oběma formami úmyslu je v odstupňování volní složky. Pachatel tedy jednak musí vědět, že svým počínáním může způsobit trestněprávně relevantní následek, a takový následek buď způsobit chce, je jeho cílem anebo nevyhnutelným prostředkem k dosažení zamýšleného cíle (pak jde o přímý úmysl), případně je s jeho vznikem alespoň srozuměn, přičemž srozuměním se rozumí i smíření pachatele s následkem (pak jde o nepřímý úmysl).
52. Jednou z okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby u trestného činu vraždy ve smyslu § 140 odst. 3 písm. i) trestního zákoníku je jeho spáchání zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem. Podle ustálené soudní praxe se o vraždu spáchanou zvlášť surovým způsobem jedná v případě vražedného útoku s extrémně vysokou mírou brutality, která se podstatně a výrazně vymyká z rámce běžného u většiny trestných činů tohoto druhu (v souvislosti s čímž nutno brát v úvahu, že spáchání trestného činu vraždy v sobě nutně vždy obsahuje určité prvky surovosti), není ovšem třeba, aby takový útok vyvolával zvýšenou trýzeň poškozeného. Typicky se bude jednat o případy, kdy pachatel proti tělu oběti útočí delší dobu či mnoha údery s velmi vysokou intenzitou a výraznou brutalitou, důsledkem čehož je nápadnější a výraznější devastace těla oběti. O vraždu spáchanou zvlášť trýznivým způsobem pak jde v případě, kdy je oběť vystavena bolestem na hranici snesitelnosti třeba i po kratší dobu nebo sice bolestem méně intenzivním, ale zato déle trvajícím, které velmi citelně zasahují celou osobnost oběti. Jde kupříkladu o usmrcení vyhladověním či nedostatkem tekutin anebo o pomalé usmrcování různými způsoby jako je pomalé rdoušení či topení ve vodě nebo mnohačetné řezání do různých částí těla ostrým předmětem až do vykrvácení poškozeného. K odpovědnosti pachatele za kvalifikační okolnost uvedenou v § 140 odst. 3 písm. i) trestního zákoníku přitom postačí i zavinění ve formě nevědomé nedbalosti, jak je zřejmé z ustanovení § 17 písm. b) trestního zákoníku.

53. V projednávané věci bylo prokázáno, že obžalovaný M. P. způsobem specifikovaným ve skutkové větě výroku o vině tohoto rozsudku fyzicky zaútočil na poškozeného M. S., jenž na část zranění způsobených tímto útokem na místě zemřel. Obžalovaný tedy usmrtil jmenovaného poškozeného. Takové jeho počínání bylo zahrnuto přímým úmyslem ve smyslu § 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, neboť obžalovaný věděl, že může zapříčinit smrt poškozeného a takový trestněprávně relevantní následek způsobit chtěl. Závěr o právě uvedené formě zavinění lze spolehlivě dovodit z povahy a způsobu podniknutého fyzického útoku. Jednalo se – vedle opakovaného bodání kuchyňskými noži do hrudníku a ramene – zejména o opakované sekání mačetou s masivní čepelí dlouhou 43,5 cm mimo jiné do hlavy a krku, tedy do takových míst těla, kde se nacházejí životně důležité orgány, a to silou střední a velké intenzity.
54. Se zřetelem na uvedený charakter a způsob útoku obžalovaného proti tělu poškozeného, jenž v jeho důsledku utrpěl celkem 29 sečných ran a 4 bodné rány na převážné většině částí svého těla (konkrétně v obličeji, na hlavě, krku, obou horních končetinách i trupu), což mělo za následek výraznou devastaci takto zasažených oblastí těla (jak nejlépe dokládá fotodokumentace poškozeného, kterou pořídili znalci z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, těsně před pitvou), je podle názoru soudu namíste závěr, že šlo o čin spáchaný zvláště surovým způsobem ve smyslu § 140 odst. 3 písm. i) trestního zákoníku, jak byl tento kvalifikační znak vysvětlen výše.
55. Fyzický útok obžalovaného sice u poškozeného vyvolával velkou fyzickou bolest a značně intenzivní strach s vědomím bezprostředního ohrožení života, současně však trval jen několik minut a poškozený relativně krátce po něm (v řádu několika minut) zemřel, navíc vlivem ztráty krve již nějakou dobu před smrtí mohl upadnout a pravděpodobně také upadl do bezvědomí (čímž se doba vnímání bolestivosti způsobených poranění krátila). Za této situace nelze čin obžalovaného vnímat jako spáchaný zvláště trýznivým způsobem ve smyslu § 140 odst. 3 písm. i) trestního zákoníku. Ostatně takový závěr nedovozovala ani obžaloba.
56. Okolnosti výše popsané tak dokládají, že obžalovaný jiného úmyslně usmrtil a takový čin spáchal zvláště surovým způsobem. Po objektivní i subjektivní stránce tak naplnil zákonné znaky skutkové podstaty zločinu vraždy podle § 140 odst. 1, odst. 3 písm. i) trestního zákoníku.
57. Soud se zabýval rovněž otázkou, zda ve věci není namíste stíhaný skutek kvalifikovat podle jiných ustanovení trestního zákoníku, ať již privilegovaných či kvalifikovaných, která rovněž postihují úmyslné usmrcení jiného.
58. Pro aplikaci privilegované skutkové podstaty trestného činu zabití podle § 141 trestního zákoníku v projednávané věci podle názoru soudu není důvod, neboť obžalovaný nejednal v silném rozrušení vyplývajícím z omluvitelného hnutí mysli (jímž se ve smyslu označeného zákonného ustanovení rozumí zejména strach, úlek či zmatek) ani v důsledku předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného. Obžalovaný sice podle znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, podle všeho jednal v silném prostém afektu, který vzešel z jeho vzájemného slovního konfliktu s poškozeným a na kterém se podílely i jeho osobnostní výbava a požitá psychoaktivní látky, tedy mohl být výrazněji rozrušen, avšak takový stav rozhodně nelze podřadit pod pojem silného rozrušení, které by pocházelo z omluvitelného hnutí mysli ve smyslu ustanovení § 141 trestního zákoníku. Počínání obžalovaného lze naopak označit jako zcela nepřijatelné a neomluvitelné. Poškozený se pak podle provedeného dokazování vůči obžalovanému před činem nedopustil žádného takového počínání, které by bylo lze pokládat za zavrženíhodné jednání, jak tento pojem chápe ustanovení § 141 trestního zákoníku (jím se rozumí jednání, které je obecně vnímáno jako chování v příkrém rozporu s morálkou a svědčí o morální zvrhlosti, bezcitnosti a bezohledném sobectví a neúctě poškozeného k ostatním osobám

nebo společnosti). Obžalovaný se tak logicky činu nemohl dopustit ani v důsledku dřívějšího zavrženíhodného jednání poškozeného.

59. Na straně druhé nelze z provedeného dokazování dovodit ani skutečnost, že by obžalovaný jednal po předchozím uvážení anebo s rozmyslem, tedy za některé z okolností, které jsou znakem kvalifikované skutkové podstaty trestného činu vraždy podle § 140 odst. 2 trestního zákoníku. Ve věci není zřejmé - pro absenci důkazů v tomto směru - co situaci na místě bezprostředně před usmrcením poškozeného obžalovaným předcházelo (lze připomenout, že prokázáno pouze bylo, že kritického večera mezi obžalovaným a poškozeným došlo před činem ke slovní rozepři, nebylo ale objasněno, co bylo její příčinou, jaký byl její průběh a za jakých okolností tato verbální potyčka vyústila ve fyzické napadení poškozeného). Samozřejmě nelze vyloučit, že počínání obžalovaného bylo provázeno některou z naznačených forem vyššího úmyslu (tedy že obžalovaný si spáchání činu naplánoval či alespoň promyslel), rozhodně to ale nelze mít za prokázané.
60. Se zřetelem na všechny výše uvedené argumenty soud trestněprávní jednání obžalovaného ve shodě s obžalobou posoudil jako zločin vraždy v kvalifikované skutkové podstatě podle § 140 odst. 1, odst. 3 písm. i) trestního zákoníku.
61. Ze závěrů výše již podrobně rozebraného znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie, je zřejmé, že obžalovaný je za projednávaný skutek odpovědný i z pohledu přičetnosti (§ 26 trestního zákoníku).
62. Poněvadž soud obžalovaného uznal vinným stíhaným trestněprávně relevantním jednáním, ukládal mu návazně za toto jednání trest. Na trestný čin vraždy podle § 140 odst. 1, odst. 3 písm. i) trestního zákoníku stanoví uvedený zákoník trest odnětí svobody v rozpětí od patnácti do dvaceti let anebo trest výjimečný, jímž se podle § 54 odst. 1 trestního zákoníku rozumí jednak trest odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let, jednak trest odnětí svobody na doživotí. Podle § 54 odst. 2 trestního zákoníku trest odnětí svobody nad dvacet let až do třiceti let může soud uložit pouze tehdy, jestliže závažnost zvláště závažného zločinu je velmi vysoká nebo možnost nápravy pachatele je obzvláště ztížena. Trest odnětí svobody na doživotí pak lze podle § 54 odst. 3 trestního zákoníku uložit mimo jiné pachateli zvláště závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 3 trestního zákoníku, a to za podmínky, že a) takový zvláště závažný zločin je mimořádně závažný vzhledem k zvláště zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo k zvláště zavrženíhodné pohnutce nebo k zvláště těžkému a těžko napravitelnému následku a b) uložení takového druhu trestu vyžaduje účinná ochrana společnosti nebo není naděje, že by pachatele bylo možno napravit trestem odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let.
63. K osobě obžalovaného soud z jeho výpovědi, opisu rejstříku trestů, přílohových trestních spisů, zprávy Střediska křesťanské pomoci Plzeň a sdělení Vězeňské služby ČR zjistil následující skutečnosti. Jak bylo v odůvodnění rozsudku již naznačeno, před nyní stíhaným jednáním se obžalovaný dostal v letech 1999 až 2008 vícekrát do střetu s dřívějším trestním zákonem, z toho v jednom případě spácháním trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1 dřívějšího trestního zákona, v případech zbývajících páčáním úmyslných majetkových trestných činů. Všechna tato dřívější odsouzení jsou zahlazena, ať již ze zákona anebo rozhodnutím soudu, nelze je proto hodnotit jako přitěžující okolnost (ve smyslu § 42 písm. p) trestního zákoníku), nicméně je možno je brát v potaz v souvislosti s otázkou osoby obžalovaného a možností jeho nápravy. Jak bylo v odůvodnění rozsudku již opakovaně zmíněno, před vzetím do vazby obžalovaný žil jako bezdomovec, v době od poloviny května do konce července 2017 spolupracoval se Střediskem křesťanské pomoci Plzeň. Za dobu dosavadního pobytu ve vazbě v nyní projednávané věci je Vězeňskou službou ČR hodnocen kladně.

64. Při úvaze o výši trestu soud vycházel z hledisek pro posuzování této otázky rozhodných, jež jsou zakotvena zejména v ustanoveních § 38 odst. 1, § 39, § 41 a § 42 trestního zákoníku. Bral tedy v potaz povahu a závažnost projednávaného skutku, osobu obžalovaného i jeho poměry, jeho postoj ke spáchanému činu, jakož i okolnosti polehčující a přitěžující.
65. Žádnou z přitěžujících okolností demonstrativně vyjmenovaných v § 42 trestního zákoníku soud u obžalovaného neshledal. Je ale zřejmé, že závažnost stíhaného činu byla dána zejména významem chráněného zájmu, který byl počínáním obžalovaného dotčen a jímž je lidský život. V posuzované věci byl předmětem útoku muž středního věku, který sice taktéž vedl život bezdomovce, nicméně netrpěl žádnými vážnými zdravotními problémy, lze tedy předpokládat, že podstatnou část života by – nebýt činu obžalovaného - měl ještě před sebou. Také je nutno upozornit, že poškozený byl oproti obžalovanému znatelně slabší fyzické konstituce, což zjevně limitovalo možnosti jeho účinné obrany. V neprospěch obžalovaného hovoří rovněž skutečnost, že jeho počínání bylo zahrnuto zaviněním ve formě přímého úmyslu. Na straně druhé je třeba zohlednit, že obžalovaný stíhaný skutek sám dobrovolně oznámil policejním orgánům, že ačkoli tvrdil, že na dobu jeho spáchání má poruchu vzpomínky (což nebylo vyvráceno), sama jeho výpověď umožňovala učinit závěr, že pachatelem daného skutku stěží mohl být někdo jiný, v tomto smyslu lze dovozovat, že se k činu v zásadě doznal, nad způsobeným následkem v podobě smrti poškozeného pak v průběhu trestního řízení opakovaně vyjádřil upřímně působící lítost. Je proto namístě u něj dovodit polehčující okolnosti ve smyslu § 41 písm. k), l), n) trestního zákoníku. V potaz je třeba vzít i kladné chování obžalovaného za dobu dosavadního pobytu ve vazbě.
66. Při zvážení všech shora rozebraných skutečností rozhodných pro druh a výměru trestu je podle názoru soudu zřejmé, že ve věci nejsou dány předpoklady pro uložení výjimečného trestu (ať již v podobě trestu odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let anebo trestu odnětí svobody na doživotí), jak jsou vymezeny v § 54 odst. 2, 3 trestního zákoníku. Proto trest ukládal v rámci trestní sazby uvedené v § 140 odst. 3 trestního zákoníku, tedy v rozpětí od patnácti do dvaceti let odnětí svobody. Za adekvátní okolnostem případu a osobě obžalovaného pak soud pokládal výměru tohoto druhu trestu mezi třetinou a polovinou zákonné trestní sazby, konkrétně v trvání sedmnácti roků. Trest v tomto trvání musel být pochopitelně stanoven jen jako nepodmíněný, neboť ve smyslu § 81 odst. 1 a § 84 trestního zákoníku výkon trestu odnětí svobody lze podmíněně odložit jen u výměry nepřesahující tři roky.
67. S výrokem o nepodmíněném trestu odnětí svobody je spjat i výrok o způsobu výkonu tohoto trestu. V této souvislosti je třeba nejprve poznamenat, že novelou trestního zákoníku provedenou zákonem č. 58/2017 Sb. byly zavedeny pouze dva typy věznic – s ostrahou (kam má být podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen pachatel, u kterého nejsou splněny podmínky pro zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou) a se zvýšenou ostrahou (do které má být podle § 56 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku zařazen pachatel, kterému byl uložen výjimečný trest, kterému byl uložen trest odnětí svobody za trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny, kterému byl za zvlášť závažný zločin uložen trest odnětí svobody ve výměře nejméně osm let, nebo který byl odsouzen za úmyslný trestný čin a v posledních pěti letech uprchl nebo se pokusil uprchnout z vazby, z výkonu trestu nebo z výkonu zabezpečovací detence). Označená novela trestního zákoníku byla v době vyhlášení tohoto rozsudku již účinná (nabyla účinnosti 1. 10. 2017), přičemž podle článku II odst. 2 jejích přechodných ustanovení platí, že při rozhodování o způsobu výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody uloženého za trestný čin spáchaný přede dnem nabytí účinnosti této novely se ode dne nabytí účinnosti této novely použije § 56 trestního zákoníku ve znění účinném ode dne nabytí její účinnosti.
68. Z výše uvedených důvodů tedy soud o zařazení obžalovaného do příslušného typu věznice rozhodoval podle trestního zákoníku ve znění novely provedené zákonem č. 58/2017 Sb.

Obžalovanému byl za trestný čin, který je ve smyslu § 14 odst. 3 trestního zákoníku zvlášť závažným zločinem, uložen trest odnětí svobody ve výměře sedmnácti roků. Pro tyto případy trestní zákoník ve svém ustanovení § 56 odst. 2 písm. b) počítá se zařazením pachatele do věznice se zvýšenou ostrahou. Jelikož soud ve věci neshledal důvody pro aplikaci moderačního ustanovení § 56 odst. 3 trestního zákoníku (tedy pro zařazení obžalovaného do věznice s ostrahou jako věznice mírnějšího typu), zařadil obžalovaného pro výkon uloženého trestu odnětí svobody do věznice se zvýšenou ostrahou.

69. V průběhu trestního řízení žádná osoba neuplatnila nárok na náhradu škody, vydání bezdůvodného obohacení či náhradu nemajetkové újmy. Proto soud o této otázce nerozhodoval.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 8 dnů od doručení jeho opisu ke Krajskému soudu v Plzni. O tomto odvolání bude rozhodovat Vrchní soud ČR v Praze. Státní zástupce může odvoláním napadnout rozsudek pro nesprávnost kteréhokoli výroku, a to i v neprospěch obžalovaného, poškozený může podat odvolání toliko v případě, že uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, a to pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci nebo zabránění části majetku. Obžalovaný má právo podat odvolání pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká. Všechny shora uvedené oprávněné osoby mohou napadat rozsudek také proto, že výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel, partner a druh. Státní zástupce může ve prospěch obžalovaného podat odvolání i proti jeho vůli, stejně tak proti vůli obžalovaného, jenž je omezen ve svéprávnosti, může za něho v jeho prospěch podat odvolání též jeho opatrovník a jeho obhájce.

Ve prospěch mladistvého obžalovaného může i proti jeho vůli podat odvolání i orgán pověřený péčí o mládež, kterému lhůta k podání opravného prostředku běží samostatně.

Odvolání musí být ve lhůtě shora uvedené nebo v další lhůtě 5 dnů k tomu stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Poškozený, kterému byl přiznán nárok na náhradu škody, může žádat, aby byl vyrozuměn o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění odsouzeného z trestu odnětí svobody. Žádost se podává u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 25. 7. 2018

Mgr. Martin Kantor , v.r.

předseda senátu